

Засідання круглого столу «Толерантне батьківство в умовах сьогодення»

15 травня 2015 року у Києво-Святошинському центрі соціально-психологічної реабілітації відбулося засідання круглого столу «Толерантне батьківство в умовах сьогодення», проведеного з нагоди Міжнародного дня сім'ї в рамках проекту «Соціальна інтеграція та примирення внутрішньо переміщених сімей та дітей в Київській області», що фінансується Європейським Союзом, Києво-Святошинським районним центром соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді спільно з фахівцями проекту.

Учасниками засідання стали фахівці управління праці та соціального захисту населення, Центру соціально-психологічної реабілітації населення, Київської обласної дитячої лікарні та створеної при ній Клініки, дружньої до молоді; волонтери; психологи; батьки-вихователі та прийомні батьки, внутрішньо переміщені сім'ї з дітьми чи інші родичі, які виховують внутрішньо переміщених дітей. З вітальним словом до присутніх звернулася О.М.Мельниченко, директор Києво-Святошинського РЦСССДМ. Про завдання проекту «Соціальна інтеграція та примирення внутрішньо переміщених сімей та дітей в Київській

області» в Києво-Святошинському районі розповіла О.Березюк, зональний координатор проекту.

В ЦСПР обговорили гуманітарні аспекти розвитку Боярки

I.

19 лютого 2015 року в Києво-Святошинському центрі соціально-психологічної реабілітації населення відбувся круглий стіл «Сучасне обличчя Боярки. Гуманітарний аспект». З привітальним словом виступила директор Центру Ангеліна Лахтадир, котра наголосила на важливості саме цього напрямку діяльності громадських активістів в існуючих суспільно-політичних умовах. Вела круглий стіл Марія Кириленко, керівник інформаційно-аналітичної служби Центру. Марія Іванівна наголосила, що цей круглий стіл був певною мірою «експериментальним», оскільки вперше захід загальноміського рівня було проведено у відкритому режимі із запрошенням лише через соціальну мережу

«Фейсбук». Перший досвід виявився вдалим! За круглим столом зібралися представники влади, духовенства, культурних закладів міста, місцевих ЗМІ, громадські активісти та просто небайдужі боярчани, котрі не хочуть залишатися осторонь від формування іміджу рідного міста.

Із доповіддю «Заклади культури м.Боярка та перспективи розвитку галузі» виступив заступник міського голови Боярки Валерій Дубовецький, змалювавши значні досягнення профільних установ. Директор Боярського будинку культури Тетяна Іванова висловила вдячність Боярській міській раді за підтримку і розуміння господарських проблем.

Про Боярку буде відзнято новий фільм.

Із презентацією концепції документального фільму про Боярку виступив керівник студії «Драйвер» Микола Шошанні. Вже сформовано орієнтовні тематичні блоки майбутнього фільму. Це «Боярка історична» (походження назви; археологічні пам'ятки). «Боярка творча» (видатні культурні діячі минувшини і сьогодення). «Боярка релігійна» (огляд храмів та молитовних будинків). «Боярка міфологічна» (місцеві легенди та міфи).

«Боярка дитяча» (огляд закладів, що так чи інакше опікуються дітьми). «Боярка майбутнього» (погляд на розвиток Боярки громадських діячів та пересічних громадян). В найближчій перспективі робоча група чекає на допомогу боярчан у визначенні маршруту для знімальної групи (пам'ятні місця, будинки, де проживали видатні особистості, історичні пам'ятки та пам'ятки архітектури, храми, затишні куточки природи тощо), пошуку легенд, пов'язаних із розвитком міста та яскравих харизматичних постатей.

Спілкування на круглому столі було жвавим і конструктивним. Зокрема, Валентина Коржова підняла питання допомоги стареньким. Учасники обговорення гаряче підтримали необхідність привернути загальну увагу до цієї болючої і непростой проблеми. Вирішили присвятити цій темі окремий захід із залученням активістів, волонтерів, представників релігійних громад, але насамперед тих, хто має займатися цими питаннями за своїми посадовими обов'язками.

II.

Процес системної декомунізації Боярки розпочато

«Якщо людина живе в оточені тоталітарної пропаганди і не помічає її, значить пропаганда досягнула своєї мети» (Вацлав Гавел).

Одним із пунктів порядку денного круглого столу «Сучасне обличчя Боярки. Гуманітарний аспект» (19.02.15) стало питання забезпечення системного перейменування вулиць та інших об'єктів у контексті державної політики України (ініціатор розгляду питання – ГО «Центр розвитку громад», координатор обговорення – Марія Кириленко).

Ми дійсно звикли до топонімів рідного міста, багато хто вже й не замислюється – а за які заслуги певна особистість увіковічена в назві площі, вулиці, провулку... Рішенням Боярської міської ради вже отримали нові назви колишні площа та вулиця Леніна. Тож у Боярці тепер є Михайлівська площа та

вулиця Петра Сагайдачного. Але це лише перші кроки на шляху декомунізації та «десоветізації» Боярки.

Над проблемою перейменування ще з літа 2014 року працювали члени клубу «Активіст», що діє при Центрі реабілітації (М.Кириленко, А.Фломбойм, Ю.Апостолова, О.Старкова, С.Сенчук, С.Камінська, В.Яровий, А.Лахтадир, О.Ковчан, О.Степаненко, М.Мазуркевич, А.Гужва та інші). В ході непростих дискусій було розроблено загальні рекомендації щодо перейменування, найменування нових чи відновлення історичних назв в місті Боярка.

Активісти зробили свою частину роботи. Віднині вони делегують цю справу офіційній топонімічній комісії, що наразі знаходиться на стадії формування. Під час круглого столу були названі перші претенденти. Це заступник міського голови Боярки Валерій Дубовецький; головний спеціаліст з питань архітектури Андрій Романюк; директор Боярського краєзнавчого музею Любов Кравченко; історик Микола Кучеренко; донька поета-дисидента І.Коваленка Марія Кириленко. Наразі персональний склад комісії залишається відкритим і чекає на пропозиції боярчан.

На законодавчому рівні перейменування вулиць та інших об'єктів регламентовано в частині «...Демонтажу пам'ятників і пам'ятних знаків, присвячених особам, які причетні до організації та здійснення голодоморів і політичних репресій в Україні, а також щодо перейменування в установленому порядку населених пунктів, вулиць, площ, провулків, проспектів, парків, скверів у населених пунктах України, назви яких пов'язані з іменами таких осіб» (Указ Президента України № 432/2009 від 12.06.09). Тож завдання і громади, і місцевої влади починати жити, суворо дотримуючись Законів України. Це тим більш актуально, що наразі готується законопроект "Про заборону пропаганди комуністичної ідеології", котрий передбачатиме відповідальність за культивування радянської символіки аж до кримінальної відповідальності.

В існуючих соціально-політичних умовах Боярка не може

залишатись комуністичним проросійським заповідником – за своїм іміджем. І не можна недооцінювати важливість цього питання.

Ось лише декілька висловлювань посадових осіб, котрі курують це питання на державному рівні:

Віце-прем'єр В'ячеслав Кириленко: *«Ми прямо написали в Коаліційній угоді – культивувати національну пам'ять українців, вести суспільний діалог, щоб українці ніколи не повернулися до рецидивів тоталітарного минулого. Ми написали окремим рядком: завершити декомунізацію всіх сфер суспільного життя».*

Микола Томенко, ініціатор внесення пункту про декомунізацію до Коаліційної угоди: *«Настав час ухвалення відповідної державної програми декомунізації та залучення до її реалізації органів місцевого самоврядування, Інституту національної пам'яті та фахівців в питанні історії і краєзнавства до очищення України від символів тоталітаризму, відновлення історичних назв зокрема та історичної спадщини загалом».*

Володимир В'ятрович, директор українського Інституту національної пам'яті: *«Зараз питання декомунізації є питанням не лише гуманітарної політики, а й безпеки України. За останній час ми добре побачили, що саме на ці залишки «совєтського» перш за все орієнтується Путін, розгортаючи свою агресію».*

Рішення, в якій мірі ту чи іншу історичну постать можна пов'язати із злочинами тоталітаризму, потребує доказової бази. Тому прийнято рішення звернутися до Інституту національної пам'яті з офіційним запитом на проведення історико-культурологічної експертизи назв боярських вулиць, площ, провулків тощо.

Що ж стосується топонімів, що не пов'язані з комуністичною ідеологією чи найбільш одіозними особистостями часів тоталітаризму, то це вже на розсуд громади. Попереднє опитування засвідчило, що існують розбіжності в громадській

думці щодо назв вулиць на честь діячів культури країни-агресора, назв російських міст тощо. Є і чисто технічна потреба в перейменуванні деяких вулиць і провулків: дублювання назв, не відповідність нормам української мови тощо. Над усіма цими питаннями працюватиме комісія. Процедура перейменування суворо регламентована, передбачені громадські слухання щодо кожного перейменування. Це процес не надто швидкий, але й зволікати вже не можна.

III.

За якими принципами обиратимуться нові назви об'єктів у місті Боярка?

Робочою групою (клуб «Активіст») з перейменування рекомендовано до перейменування вулиці:

- що носять імена одіозних особистостей, котрі запламували себе злочинами проти українського народу та людяності;
- котрі асоціюються з тоталітарним режимом;
- не відповідають нормам української мови;
- дублюють назви інших об'єктів, розташованих у місті.

При присвоєнні нових чи відновленні історичних назв рекомендовано обирати:

- аполітичні, позачасові та позитивні назви – такі, що консолідують громаду, зокрема ту, котра проживає на конкретній вулиці;
- історично пов'язані з Бояркою, зокрема – імена видатних особистостей, пов'язаних із Бояркою походженням, проживанням, роботою, діяльністю;
- не занадто довгі, милозвучні, легкі для вимови;
- такі, що відтворюють національні та місцеві традиції;
- співвідносні з реаліями: об'єкт, що отримує назву, має відповідати масштабу особистості чи історичної події, яка пропонується для назви;
- такі, що враховують топографію і прив'язку до місцевості та допомагають орієнтуватися в місті;

- унікальні – такі, котрих немає в інших містах.

I, навпаки, НЕ рекомендовано обирати назви:

- пов'язані з недавніми історичними подіями, до яких у суспільстві ще не вироблено консолідованого ставлення;
- такі, що викликають жваві суперечки та можуть стати предметом розбрату, конфліктів між сусідами;
- такі, що дублюють або вже існуючі назви, або схожі на них;
- такі, що не відповідають нормам української мови;
- занадто пафосні та такі, що не відповідають масштабам об'єкта, що називається;
- такі, що пов'язані з культурними та історичними традиціями, особистостями чи географічними назвами інших держав;
- занадто розповсюджені і такі, що дублюють безліч аналогічних вулиць у багатьох населених пунктах України та не сприяють створенню унікального іміджу Боярки (особливо це стосується відомих назв столичних об'єктів).

Зустріч з учасниками АТО в Києво-Святошинському ЦСПР

9 грудня 2014 року в Києво-Святошинському центрі соціально-психологічної реабілітації населення відбулася зустріч учасників АТО з представниками місцевого самоврядування, волонтерського руху та Центру реабілітації.

Ця зустріч була приурочена до низки знаменних дат, адже нещодавно українці відзначали Міжнародний день волонтера (5 грудня), День Збройних Сил України (6 грудня), День місцевого самоврядування (7 грудня).

На зустрічі з учасниками АТО майже в повному складі була присутня робоча група з питань координації надання допомоги військовослужбовцям, які беруть участь в АТО, їх сім'ям та іншим громадянам України, що переселились із зони проведення антитерористичної операції – зокрема, міський голова Боярки Тарас Добрівський, заступник міського голови з соціальних питань Валерій Дубовецький, секретар Боярської міської ради Ярослав Яник. Волонтерів представляли учасники Волонтерської сотні Боярки (сотник Юлія Апостолова) та ГО «Самооборона» (голова Наталія Долгова).

Міський голова Боярки Тарас Добрівський привітав мужніх хлопців із святами, подякував за мужність, героїзм та патріотизм, а волонтерів – за неоціненну допомогу, за мобільність та вміння миттєво реагувати на проблеми. А заступник міського голови Валерій Дубовецький вручив хлопцям картки поповнення рахунку мобільних телефонів. Скромні та стримані вояки щиро дякували волонтерам та Боярській міській раді за увагу та допомогу, не акцентувалися на своїх проблемах і нічого не просили.

Директор ЦСПР Ангеліна Лахтадир нагадала про ті послуги, котрі надає Центр учасникам АТО, розповіла, що наразі існує багато установ та організацій, котрі різним чином можуть бути корисними учасникам бойових дій. Ці установи працюють у тісній співпраці, ефективно координуючи між собою діяльність з надання допомоги військовослужбовцям, що беруть участь в антитерористичній операції, їх сім'ям та вимушеним переселенцям.

Ангеліна Миколаївна також передала начальнику Києво-Святошинського військово-облікового столу Анатолію Стороженку пакет інформаційних матеріалів, отриманих в рамках співпраці з ГО **“Підмога.інфо”** (розробники – волонтерська спільнота «Юридична сотня» та БФ “Центр підтримки поранених”). Це низка

інфографічних матеріалів – наочних, зручних у користуванні, – що висвітлюють порядок оформлення одноразової грошової допомоги, отримання статусу учасника бойових дій; право учасників АТО на отримання житла тощо.

У бійців АТО була можливість ще й неформально поспілкуватися між собою. Але – на жаль – недовго, оскільки дехто з присутніх готувався вже наступного дня повертатися до своїх частин...

Психологи та соціальні працівники вчилися працювати з метафоричними картами

11 листопада 2014 року в Києво-Святошинському центрі соціально-психологічної реабілітації населення відбувся практичний семінар «Використання метафоричних карт у роботі з учасниками

АТО та їхніми сім'ями». Семінар вели тренери Світлана Камінська (психолог) та Валерій Данилін (реабілітолог з досвідом участі в бойових діях).

Серед слухачів були психологи, соціальні педагоги та соціальні працівники Києво-Святошинського центру соціально-психологічної реабілітації населення (Боярка) та Києво-Святошинського районного Центру соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді. Спеціалісти, котрі працюють з учасниками АТО та їхніми сім'ями, дізналися про деякі теоретичні аспекти роботи з метафоричними асоціативними картами під час індивідуального консультування, змогли ознайомитись з різними зразками цього психологічного інструментарію. А під час роботи в підгрупах учасники семінару отримати практичні навички використання метафоричних карт в своїй роботі і одночасно мали можливість відчувати себе в ролі клієнта, з котрим працюють за цією методикою.

Формування образу батька та його вплив на виховання підлітків у сучасних умовах

9 жовтня

2014 року в Києво-Святошинському центрі соціально-психологічної реабілітації населення (ЦСПР) відбувся семінар-практикум для голів батьківських комітетів шкіл району на тему «Формування образу батька та його вплив на виховання підлітків у сучасних умовах».

З привітальним словом виступили методист районного методичного центру Тетяна Гончарук та директор ЦСПР Ангеліна Лахтадир. Ангеліна Миколаївна наголосила на важливості посилення ролі батька у сім'ї і чоловіка в суспільстві у зв'язку з подіями, що відбуваються в країні, зокрема з проведенням антитерористичної операції на сході України. Цей напрямок діяльності має розвиватися одночасно в двох напрямках: в роботі з сім'ями і водночас з підростаючим поколінням – як з дівчатами, так і з хлопцями.

Марія Кириленко, фахівець із зв'язків з громадськістю та пресою ЦСПР, провела з головами батьківських комітетів групову роботу: «Ідеальний батько очима чоловіків та жінок». Кожна з підгруп презентувала свої напрацювання. Було дуже цікаво порівняти чоловічий і жіночий підхід до рис характеру, що притаманні справжньому батьку. А одна з жіночих груп працювала над питанням «Що може завадити стати ідеальним батьком». (З

результатами роботи цих груп можна ознайомитись у [окремій](#)

[публікації](#))

Після цього Марія Іванівна зачитала та прокоментувала результати маленького дослідження, котре провели спеціалісти Центру з дітьми та підлітками, що перебувають на стаціонарному лікуванні у Київській обласній дитячій лікарні. Батьки мали змогу порівняти своє бачення з тим, що думають на цю тему дівчата і хлопці різного віку. Напрацювання з цієї теми – в нашій публікації [«Ідеальний батько очима дітей»](#).

Після цього роботу продовжили заступник директора, психолог Ганна Яценко та соціальний педагог Анна Фломбойм, котрі провели бесіди щодо практичних аспектів формування авторитету батька в сім'ї. Потім учасникам семінару було запропоновані уявні ситуації, котрі потрібно було обговорити в підгрупах, а потім підготувати невеличкі сценки у двох варіантах – негативним та конструктивним. Потрібно було продемонструвати, як мама поведе себе при дітях, коли вона незадоволена татом: тато приніс мало грошей; некоректно повів себе з тещею; несправедливо (на погляд мами) насварив дитину. Батьки з честю справилися з завданням, а сама демонстрація психологічних етюдів відбулася жваво, з гумором і максимально наближено до життя. Голови батьківських комітетів висловили побажання і надалі брати участь у подібних формах роботи, організованих спеціалістами Києво-Святошинського центру соціально-психологічної реабілітації населення. Потім на учасників семінару-практикуму чекала інша робота, про котру докладніше можна прочитати на [Офіційному сайті](#) Управління освіти, молоді та спорту Києво-Святошинської районної державної адміністрації.